2026/813

7.4.2026

ROZHODNUTÍ RADY (EU) 2026/813

ze dne 30. března 2026

o zmocnění k zahájení jednání se Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska o dohodě o účasti Spojeného království Velké Británie a Severního Irska na vnitřním trhu Unie s elektřinou a o dohodě o finančním příspěvku Spojeného království na snižování hospodářských, sociálních a územních rozdílů mezi regiony Unie

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 194 odst. 2 první pododstavec a na hlavu XVIII části třetí, zejména čl. 175 třetí pododstavec a články 177 a 178, ve spojení s čl. 218 odst. 3 a 4 této smlouvy,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dohoda o obchodu a spolupráci mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii na jedné straně a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska na straně druhé [1] (dále jen „dohoda o obchodu a spolupráci“) byla Unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii uzavřena dne 30. prosince 2020 a vstoupila v platnost dne 1. května 2021. Spolu s Dohodou o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii [2] (dále jen „dohoda o vystoupení“) je základním kamenem bilaterálních vztahů mezi Unií a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska (dále jen „Spojené království“).

(2) Dne 31. prosince 2020, kdy skončilo přechodné období stanovené v dohodě o vystoupení, se na Spojené království přestalo vztahovat právo Unie a začal se uplatňovat Protokol o Irsku/Severním Irsku (dále jen „Windsorský rámec“) [3], který je nedílnou součástí dohody o vystoupení.

(3) Od 1. ledna 2021 jsou trhy s elektřinou Unie na jedné straně a Spojeného království na straně druhé od sebe odděleny, a vztahují se tak na ně samostatné právní předpisy a politiky. Ustanovení práva Unie upravující velkoobchodní trhy s elektřinou, jakož i, mimo jiné, některá pravidla práva Unie v oblasti životního prostředí a státní podpory se však nadále vztahují na Spojené království a ve Spojeném království, pokud jde o Severní Irsko, a to v souladu s články 9 a 10 a přílohami 4 a 5 Windsorského rámce, které se opírají o obecná ustanovení dohody o vystoupení, jakož i o konkrétní ujednání Windsorského rámce týkající se správy.

(4) Článek 299 dohody o obchodu a spolupráci stanoví cíle spolupráce v oblasti energetiky, kterými jsou usnadnit obchod a investice mezi Unií a Spojeným královstvím v oblasti energetiky a surovin a podporovat bezpečnost dodávek a environmentální udržitelnost, zejména přispíváním k boji proti změně klimatu v těchto oblastech.

(5) Článek 311 dohody o obchodu a spolupráci stanoví blíže zásady na vysoké úrovni pro efektivní využívání elektrických propojovacích vedení a článek 312 uvedené dohody stanoví pravidla pro ujednání o obchodování s elektřinou ve všech časových rámcích. Pro přidělování kapacity a řízení přetížení v časovém rámci denního trhu vyžaduje dohoda o obchodu a spolupráci vypracování ujednání v souladu s modelem „volného propojení objemů mezi více regiony“ („Multi-Region Loose Volume Coupling“), jak je stanoveno v příloze 29 uvedené dohody. Ukázalo se však, že vypracování těchto ujednání je obtížnější, než se původně předpokládalo.

[1] Úř. věst. L 149, 30.4.2021, s. 10, ELI: ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2021/689(1)/oj.
[2] Úř. věst. L 29, 31.1.2020, s. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/treaty/withd_2020/sign.
[3] Úř. věst. L 102, 17.4.2023, s. 87.

(6) V rámci výsledků summitu Spojeného království a Evropské unie ze dne 19. května 2025 se Evropská komise a Spojené království shodly na tom, že úzká spolupráce v oblasti elektřiny je v zájmu Unie i Spojeného království, a dohodly se, že podrobně prozkoumají nezbytné parametry pro možnou účast Spojeného království na vnitřním trhu Unie s elektřinou, včetně účasti na obchodních platformách Unie ve všech časových rámcích. Od uvedeného summitu Evropská komise a Spojené království již tyto nezbytné základní parametry určily.

(7) Aby byla zajištěna rovnováha práv a povinností mezi Unií a Spojeným královstvím, měla by být jednání o dohodě o účasti Spojeného království na vnitřním trhu Unie s elektřinou vedena souběžně s jednáními o dohodě, kterou se stanoví právně závazný mechanismus přiměřeného finančního příspěvku Spojeného království na snižování hospodářských, sociálních a územních rozdílů mezi regiony Unie. Posledně jmenovaná dohoda by měla zajistit přiměřenou výši finančního příspěvku, která by odrážela úroveň účasti Spojeného království na vnitřním trhu Unie.

(8) Měla by být proto zahájena jednání s cílem současně uzavřít a uplatňovat dvě dohody se Spojeným královstvím o účasti Spojeného království na vnitřním trhu Unie s elektřinou a o finančním příspěvku Spojeného království na snižování hospodářských, sociálních a územních rozdílů mezi regiony Unie. Komise by měla být jmenována vyjednavačem Unie,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

1. Komise se zmocňuje k zahájení jednání se Spojeným královstvím o:

a) dohodě o účasti Spojeného království na vnitřním trhu Unie s elektřinou a

b) dohodě o finančním příspěvku Spojeného království na snižování hospodářských, sociálních a územních rozdílů mezi regiony Unie.

2. Jednání se řídí směrnicemi Rady pro jednání stanovenými v dodatku k tomuto rozhodnutí s výhradou případných směrnic, které může Rada následně pro Komisi vydat.

Článek 2

Komise je jmenována vyjednavačem Unie.

Článek 3

Při jednáních je konzultována Pracovní skupina pro Spojené království jakožto zvláštní výbor podle čl. 218 odst. 4 Smlouvy o fungování Evropské unie.

Článek 4

Toto rozhodnutí je určeno Komisi.

V Bruselu dne 30. března 2026.

Za Radu

předsedkyně

M. PANAYIOTOU